

man ogsaa gjort den Indvendning, at Loven udtaler sig altfor ubestemt. Som Særkjendet ved Quaksalveri opføres i Lovens § 5, at Vedkommenne skal have taget Syge under Cuur; men hvad vil det sige: at tage Syge under Cuur? Det er, som de Herrer ville see, et overordentligt vagt og ubestemt Begreb. Fordi man giver et almindeligt Huusraad, kan man vel ikke antages at have taget Syge under Cuur. Men det Tilfælde er dog indtruffet, at en Dommer har dømt en Kone for Quaksalveri, fordi hun gav en Nabokone det Raad, at vasse et sygt Barns Dine med Vand, der havde henstaaet i Solen og derved var blevet varmt. Jeg vil nu vel antage, at det meget sjældent vil hændes, at en Dommer bærer sig saa takløst ad, og i alt Fald vil en saadan Dom sikkert blive forandret ved Overretten, saaledes som den blev i det foreliggende Tilfælde; men man seer dog deraf, hvor vanskeligt det kan være at afgjøre i hvert enkelt Tilfælde, om en Mand blot har givet Huusraad eller taget Syge under Cuur. Det er disse Indvendinger, som man, — og navnlig Lægerne selv — har gjort mod den paagjældende Bestemmelse i Forordningen af 1794 og, som det forekommer mig, med al Føie.

Jeg troer derfor, at det er vel begrundet, naar man fordrer, at der skal foretages en Forandring i den omhandlede Lovbestemmelse om Quaksalveri. Den almindelige Mening, der har dannet sig om Nødvendigheden heraf, har i den senere Tid faaet en stærkere Bevægelse ved forskellige Straffedomme, som ere faldne over en Mand ude i Holbæk Amt. Jeg kan meget gjerne nævne Mandens Navn, det er Forpagter Hanisch paa Tersløsegaard. Det er velbekjendt og navnlig for den høie Rigsdag, at der i Sorø-, Slagelse- og Holbæk-Eggen har dannet sig en almindelig Mening om, at Forpagter Hanisch er i Stand til, idetmindste ligesaa godt som examinerede Læger, at helbrede visse Sygdomme. Der foreligger fra 700 hofiddende Mænd i de paagjældende Egne et Andragende til Rigsdagen, hvoraf jeg med den høitærede Formands Tilladelse skal oplæse en Pasfus. Disse Mænd andrage paa, at Rigsdagen vil virke hen til, at der meddeles Forpagter Hanisch allerhøieste Bevil-

ling til at praktisere som Læge, uagtet han ikke har absolveret de befalede Examina, og udtale dcrefter: „*Fr. Hanisch's Erfaring og Dygtighed i lægevidenskabelig Retning er prøvet ved flere Aars Erfaring, og de mangfoldige Raad, han har meddeelt i Tilfælde, hvor ingen Anden kunde hjælpe, selv hvor endog Patienterne vare opgivne af autoriserede Læger som uheldbrekelige, have i de fleste Tilfælde været saa heldbringende, at Fr. Hanisch har erhvervet sig den almindelige Tillid i vore Egne og er bleven næsten uundværlig for Enhver, der kom i Sygdomstilfælde*“. Dette udtales, som sagt, af 700 Personer, deels Borgere, deels Bønder, og alle de, der have underskrevet Andragendet, ere Mænd i selvstændige Stillinger, som man maa kunne tiltroe en Dom om almindelige Sager. Men ikke nok hermed. Fr. Hanisch's egen Sognepræst har givet en Erklæring, som er ganske kort, og som jeg med den ærede Formands Tilladelse ligeledes skal oplæse, eftersom denne Erklæring omtrent gaar i samme Retning som den Erklæring, der er afgiven af Pentionairerne; det er Sogneforstanderskabet med Sognepræsten som Formand i Spidsen, der har afgivet følgende Erklæring: „*Fr. Hanisch har her i Pastoratet havt flere Patienter (som, om forlanges, kunne navngives) under Cuur og været heldig; han er en hjærlig Familiefader, hvis hele Forhold er agtværdigt; han er virksom, tjenstvillig og godgjørende*“.

Denne Erklæring faaer saameget desto større Betydning, som det i Forordningen af 5te September 1794 netop er paalagt Præsterne at vaage over, at Quaksalvere ikke faae Lov til at drive deres Uvæsen i deres Pastorater. Man seer altsaa, at denne Præst har udsat sig for Ubehagelighederne ved at overtræde dette Lovbud og har givet Quaksalveren en Attest for, at han virkelig har været heldig i sine Cure. Jeg skal ikke trætte det ærede Thing med de enkelte Videsseshistorier, der gjennem Andragendet ere bragte til Rigsdagens Kundskab, men kun bemærke, at der foreligger Attester fra Personer, som erklære at have været under Cuur snart hist, snart her, snart hos praktiserende Læger, snart paa Hospitaller, men at de ere blevene sendte hjem, i mange Tilfælde som uheldbrekelige, og at saa Fr. Hanisch har hel-